

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petisör egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilntér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pá-utca 59. szám, Kócsk Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

A Makovicza felkarolása.

Annak idején hírt adtunk róla, hogy a kormány — báró Ghillány Imre főispán kitartó közbenjárására — a hegyvidéki segélyakciót Sárosvármegye makoviczai járására is kiterjesztette s a helyi kirendeltség vezetését ennek a vidéknek sok éven át jeles főszolgabírájára, Úsz Antalra bízta. Rendkívüli jelentősége van ez új intézménynek vármegyénk legmostohább viszonyok között selymnyelődő vidékén, s a midőn a legmelegebb elismeréssel emeljük ki azt a sokak előtt nem ismert tény, hogy vármegyénk főispánjának csakis a leglelkesebb s legerélyesebb közbelépése árán sikerült a kormányt rábírni arra, hogy a hegyvidéki segélyakciót Sárosvármegyére is kiterjessze, egyúttal ismeretnünk öhajjtjuk ez új intézmény lényegét, célját, fontosságát.

A hegyvidéki állami segélyakció általános feladata a nép közgazdasági helyzetének javítása. E célból főleg a következő három eszközt veszi igénybe: *földbérletek által a népet szántóföldhöz juttatni; fejleszteni a főjövedelmi forrást képező állattenyésztést minden irányban és hitelszövetkezetek szervezése által a népet gazdaságilag önállósítani.*

Részletes feladatköre a következőkre terjed ki: legelők biztosítása, népies mintagazdaságok létesítése, vetőmagkiosztás, gazdasági gépek és más gazdasági eszközök kiosztása, lentermelés, a gyümölcsstermelés és gyümölcsértékesítés, szarvasmarha-, állattenyésztés, állatdíjazások, juhtenyésztés, lótenyésztés, baromfitenyésztés,

tojásértékesítés, méhtenyésztés, haltenyésztés, selyemtenyésztés, gazdasági szakismeretek terjesztésére tett intézkedések, tanfolyamok, népkönyvtárak, mezőgazdasági házi- és más ipari tanfolyamok, iparos-pályára segítés, munkás-közvetítés, az esetleg fellépő inség enyhítésére s következményeinek elhárítására teendő intézkedések; a többi minisztériumoktól kieszközölendő segítő eszközök, ú. m.: köz- és vasutak építése, az iszákosságra csábító korcsmák túlszámának apasztása, közreműködés a csendőrség elhelyezése, szaporítása körül, kulturális épületek s főleg állami elemi népiskolák és óvodák felállításában és fentartásában, minden irányú ipari törekvések pártolásában, egyházak támogatásában, munkások és cselédek közvetítésében, tagosítási és birtokrendezési ügyekben, a közmunkák mikénti felhasználása körül, adóügyek rendezése érdekében, községi tartozások rendezése körül, közlekedési műtárgyak építése ügyében, vízáradások elleni partvédelmi munkálatok kieszközölésében, talajjavításra irányuló fontosabb műveletek végrehajtásában; panaszoknak felvétele, a népnek ingyenes jogtanácsokkal való ellátása stb. stb.

Egyik legfontosabb teendője a hegyvidéki kirendeltségnek a községi hitelszövetkezetek (1898: XXIII. t.-cz.) szervezése körüli közreműködés s ez úton a népnek az uzsorakamattól való megmentése, illetve a személyi és jelzáloghitel megteremtése, továbbá a takarékoságra és pontosságra való buzdítás.

Végül a közigazgatásnak figyelemmel kísérése és a tapasztaltakról való jelentéstétel is működési körébe vag.

A hegyvidéki akciót a földművelésügyi minisztériumnak Munkács székébe kirendeltsége vezeti, a melynek élén Kazy József min. tanácsos áll. A részletes teendőket az akcióba bevont vármegyékben egy-egy vármegyei megbízott látja el. Az akció működésére Sárosvármegyében egyelőre csak a makoviczai járásra terjed ki.

Mint értesülünk, a hegyvidéki segélyakciónak sárosvármegyei megbízottja a hitelszövetkezeteket úgy igyekszik szervezni, hogy a szövetkezeti helyiséggel kapcsolatosan népkönyvtár, illetve olvasókör helyiségeiről is gondoskodás történjék s ezáltal a nép a vasárnapi korcsmázás demoralizáló hatása alól lehetőleg elvonassék.

Csak egy futó pillantást vetve a Makoviczán rendszeresített hegyvidéki segélyakció működési körére: annak népünk anyagi és szellemi haladására irányított jelentőségéről azonnal meggyőződhetünk.

Igen szerencsésnek tartjuk a kirendeltségi helyi megbízottnak kineveztetését is, a mennyiben Úsz Antal alapos ismerője az illető vidék megannyi viszonyainak; másfelől lelkiismeretessége, tapintata — a mire az intézmény eredményes meghonosításában felette nagy szükség van — biztosítékául szolgál annak, hogy a Makoviczának irányadó tényezői bizalommal fogják őt fogadni s úgy az ottani kerület képviselője, valamint a helyi hatóságok jóakarattal támogatni fogják hasznosnak, sőt áldásosnak ígérkező tevékenységét.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

«KOSSUTH.»

- Az Eperjesi Széchenyi-kör 1904. évi pályázatán jutalmazott mű. -

Jelölő: «1802. szept. 19.»

Írta és a Kör 1904. szept. 18-án tartott disztyülésén felolvasta:
dr. Tóth Sándor.

A mai nap óta egy új emléktáblával gazdagodott városunk. Az ősi Kollégiumból átszong az emlékezet a főtcazi Klór-ház felé. 1816—19-ig ott és itt megszóltva, a keserűség napjaiban, mikor a magyar jogérzet ápolása vesztére lehetett az iskolának, élt az új Magyarország megteremtője Áldás azokra, a kik — ha visszafójtott lélekkel is — tanították: az ő halk szavuk formálta lelkét. Olyan lett pedig az a lélek, mint egy fantóm: örök időkre bevilágított a kialakuló magyar nemzet útjára.

Ott áll az emléklap: szemünk a *Kossuth Lajos* nevére olvassa róla. S ez a pár betű nekem is, Önöknek is, s míg magyar lesz köztünk s utánunk, annak is halhatatlan időközön át csodás regéket fog mondani. Megjelölni a szűk keretet, hol — úgy lehet — Magyarország új világának rajzoltak első, lázas álmái. S a magyar szabadság atyjának már-már epopéában kifórmálódó története szól onnan Önök felé...

Hallgassák kegyelettel!

I.

Megrázkódott a kor. Mint mikor villamos áram hat át a tagokon: a szervezet pillanatra megszakítja munkásságát, figyelő álláspontra illeszkedik szív, agy, idegzet, izom. Aztán újra megered a titkos gépezet s lázas gyorsasággal pótolja mulasztásait.

A reformok, a mily váratlanul érték Magyarországot, annyira felzavarták a közállapotokat. Minden tiltakozni látszott ellenükben: államiságunknak alkotmányjogi formákkal agyonpártolt szervezete, a születési jog, az anyagi érdek s az elfogult hagyomány Igaz, javunkra is volt, a mi megszólaljon: a kigyúlt eszmék, a szívek lázassága s a fiatalodni vágyó faj, mely a megrokkant apák erébe friss vért óhajtott csepegtetni

Egyévi megszakítással készült újra összeülni 1832. december közepén az országgyűlés Széchenyi «Hitel»-e után — tudta mind a két párt, hogy az erők összemérkőzése nem késhetik.

Ekkor alakult meg az első klub: a «Társalgási egyesület». Ott találták meg a módját az első írott tudósításnak is. Az volt a *Diétai Napló*. Írója Orosz József adjunktus. Bizony gyámoltalan kézzel szövegezte meg a kerületi és táblai értesítéseket, de csak nap-nap után adott olvasni valót. Az volt a kezdet. Abból nőtt ki a sajtó, a melynek már első próbálkozása megmutatta, hogy mekkora hatalom.

Egyik este a klub-vezetőség új tag belépését jelentette, a ki Szapáry grófné s több mágnás helyettesül szándékszik részt venni a diétán. A neve: Kossuth Lajos, zemplénmegyei nemes s a grófné volt uradalmi ügyésze.

Egyebet nem is tudtak róla Fialat, alig 30 éves, nyulánk termetű férfiú volt. Értelmes, nyílt tekintet, emelt homlok, melyet sötétbarna haj árnyalt, nyájas, kék szemek, a fellépés biztossága, valami hódító varázs, mely főleg az arcvonások összhangjában s a hang csengő, zengzetes voltában nyilatkozott: ezekből olvashatott a környezet. Vajjon ő hozza-e majd a kívánt feyvereket?

Mikor tehát Orosz csak tovább is olvasgatta sovány

extraktumait, egyszer ő is előhúzott egy darab papirost a bekecséből. Nyilván, hogy felolvasson.

Azt hitték, egy kis karrikaturára készül, a minő akkoriban bőven termett. Hogy Orosz Jóskaat valami bolondossággal lekapja majd a tíz körméről. Vagy csak az íróskodástól akarja a guszpusát elvenni?

Sem egyiket, sem másikat. Engedelmet kért, hogy ő is bemutathassa pár nap ülésének historikumát. Megérdemlik a nemzet oszlopos emberei, hogy egyszer — kivételesen — úgylis olvashassuk őket, a hogy lelkükből lelkezett szónoklatukban védtek annak igazát; megérdemlik azok a gyöngyszemek, a miket bőven ontottak, hogy felszedegesse — s ha fáradsággal is — az ember s emlékezetnek adja tovább.

Mintha visszavarázsolná pár nap eseményeit: a lázas tekinteteket, a hatalmas szóáradatokat s a mámoros hallgatóság zaját, a midőn jegyzőkönyve sorait olvasta. Felséges hangja újra lefestette a lelkességet; a mit a stílus meg nem birt, hozzáadtak mindent a magyarázó szemei.

«Sok országgyűlésen voltam jelen — közölte a többi közt Felsőbüki Nagy Pál mennydörgő kifakadásából — de a dolgok ily tárgyalását lehetők sem álmodtam. Hetek alatt teszünk annyit, a mennyit egy nap alatt kellene tennünk... E szomorú helyzetnek egyedüli oka a főrendek táblája... Mit cifrázzák a dolgot a főrendek? Mért nem mondják ki egyenesen, a mit izeneteikből különben is kézzel foghatni, hogy az úri széket s ott a földesúri despotai hatalmat a régi lábón kívánják fentartani?... Ha a szegény népnek anyagi engedményt akarnánk adni: a földesúri tulajdon sérthetlenségét emlegetik; ha morális engedményeket javaslunk: ez forradalomra vezet s a dolognak vége csak az: maradjon a régi rossz.»

HIREK.

* **Meghívás.** Eperjes város polgármestere a következő meghívót küldte meg a város bizottsági-tagjainak: „Dicsően uralkodó I. Ferencz József 6. császári és apostoli királyi Felsége, legkegyelmesebb Urunk *népnapjának méltó ünnepzése céljából október hó 4-ikén d. e. 9 órakor* a róm. kath. plébániai főtemplomban hálaadó istentisztelet fog tartatni. Erről van szerencsém a t. Czimet azon felkéréssel értesíteni, hogy az ünnepség fényét testületi megjelenéssel emelni sziveskedjék.”

* **Október hatodika.** Közledünk negyvenötödik évfordulójához az aradi gyásznaphoz. Minden igaz magyar hazafi lelkét a fájó kegyelet szomorú érzelmé, viszont azonban a megdicsőült vértanúk végzete feletti kiengesztelődés felemelő érzése hatja át ezen a napon. Mert bármilyen tragikus és megrázó is sokat szenvedett hazánk ezeréves életének ez a legszomorúbb napja, másrészt örökké bizonyosága annak is, hogy az eszmét, a szabadságot vérbe fojtani nem lehet; minél inkább távolodunk minden ilyen botor törekvés véres napjától, az áldozatok, a mártírok fennkölt alakjának dicsőénye minden magyar hazafi előtt csak fokozódik, a szent szabadság utáni vágyódás honfűi szívünkben egyre nő. Ne is maradjon felgyújtatlanul egyetlen egy oltára sem ezen a napon a hazafűi kegyeletnek. Elsősorban az iskolák, hol a jövő nemzete nevelik, áldozzanak e napon őszinte lelkesedéssel az aradi vértanúk kegyelet emlékének. S vegyen részt ezekben a gyászünnepségekben nemzeti társadalmunk s állami létünk minden tényezője. Nem a tizenhárom vértanú dicsőségét magasztaljuk, mert az eszményi magaslaton áll, hanem magunkat tiszteljük és becsüljük meg, ha egészen az ő emlékükhöz szenteljük október hatodikát. Mint értesülünk, a kollégiumi ifjúság ezidén is, ősi hagyományos szokásához híven, kegyeletos ünnepet rendez, és pedig először az ev. templomban, ezt követően d. e. 11 órakor a Kollégium dísztermében.

* **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az eperjesi kir. kath. főgimnáziumhoz *Kletz Gábor* okl. középiskolai tanárt segédtanárrá nevezte ki.

* **Járási számvevők kinevezése.** A községi számadások felülvizsgálása és a községi háztartás ellenőrzése szempontjából létesített járási számvevői intézmény most lépett életbe a járási számvevők kinevezésével. Egyelőre harminczöt vármegyében szervezték a járási számvevőségeket, a többiben későbbre maradtak a kinevezések. Sárosvármegyében a m. kir. pénzügyminiszter a járási számvevői teendőkhöz való megbízatással kinevezte a következőket: *Csiha Bélát* az alsótarczai, *Dankó Györgyöt* a felsőtarczai, *Pap Lajost* a makoviczai, *Verdon Lászlót* a sirokaí, *Vrablovich Gézát* a szekesői és *Cseh Istvánt* a tapolyi járásba pénzügyi számellenőrökké.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Danielovics Sándor* pénzügyi biztost Eperjesre pénzügyi főbiztossá végleges minőségben kinevezte.

* **Eljegyzés.** *Kösch Elemér* budapesti ügyvéd jegyet váltott dr. *Vécsey Tamás* egyet. tanár leányával *Margittal*.

Majd odább:

«A főrendek hasztalan akarnak gátat vetni a korszellem haladásának. A földrengés megrázza a földet, összerombolja a városokat, elsüllyeszti a hegyeket: *egy gyermek jön* s a földbe szűrt botjával akarja megállítani a föld rázkódását. . . Jön az orkán, felzavarja a tengert, fölszaggatja az erdőket és az emberek műveit: *jön a gyermek* és egy kiterjesztett ív papírral akarja felfogni az orkán rombolásait. . . *Ily gyermekek* a főrendek, kik a földet rengésében, az orkánt rohamában föltartóztatni akarják, de jön a forradalom, mely őket elsöpri a föld színéről.»

Visszafojtott lélekzetek, megrebbenő sóhajok, tüzesre gyuló szemek figyelték az olvasást. A hol megállt, néma hallgatás osztotta igazát; vagy kitört a büszke rokonérvés, hogy így, újra álmódva végig a nagyok harcát, feléled a kesergő, talán keserű honfílélek.

Hát ez az a fegyver, a mi után áhítottak?

Ez a diétai Múza, melynek hangja el fog hatni messze földekig: az elmaradt, Istentől-világtól elzárt magyarig?

Akkor történt valami.

Lónyai Gábor, zemplénmegyei nagybirtokos, oda-sietett a fiatal követtárhoz, átkarolta nyakát:

— Ilyennek ismertelek — kiáltotta. — Naplód égi szó lesz a magyarnak. . . De hogy a kormány útját ne állja, de mi se maradjunk üres kézzel: azt gondoltam, írj te nekem az én falumba kétszer hetenkint ilyen levelet.

Levél legyen, a mi nem mumus a kormány-hatalomnak. . .

A mint aztán megirtad, hiszem, akad majd itt a fiúk közt, aki beáll a hazáért tipografusnak s rója kegyelettel

* **Hymen.** *Takács József* gánóczi (szepesmegyei) földbirtokos eljegyezte özv. *Dlugolinszky Tivadarné* leányát *Vilmát*, Eperjesen.

* **Halálozás.** Szept. hó 25-ikén halt el Eperjesen özv. *Duda Istvánné* Varga Mária, életének 50. évében.

* **Az eperjesi ügyvédi-kamara** közhírré teszi, hogy *Zámborszky József* bártfai ügyvéd elhalálozása miatt és dr. *Singer Aurél* kisszebeni ügyvédet saját kérelmére a kamara ügyvéd-névjegyzékéből törölte. Az elhalálozott *Zámborszky József* bártfai ügyvéd irodája részére gondnokul dr. *Arje Fülöp* bártfai ügyvéd lett kirendelve.

* **Beiktatás.** Szept. 27-ikén folyt le Hétháron *Brühl Menyhért* esperes-plébánosnak, közéletünk e rokonszenves alakjának s a papi társadalom e kiváló képviselőjének címzetes préposti installációja. Az ünnepély esperesi kerületi papságának fényes segédlete mellett a templomban nagy ünnepi misével kezdődött. Személyes tisztelői és barátai közül ott láttuk az ünnep-lők sorában br. Ghillány Imre főispánt, Lesskó István pápai prelátust, Bornemisza Lajos képviselőt, Eiszelt Antal polgármestert, Hartsár Péter prépostot, Matavovszky Béla kir. tanfelügyelőt, Bánó Árpád főszolgabíró, Altmann Gusztáv ev. lelkész, Máriaassy Béla és Dobay Zsigmond vármegyei tisztviselőket s a kerület papságát és a környék tanítóságát igen nagy számmal. Az ünnepi istentisztelet után az állami óvó termeiben a prépost tisztelőire igen fényes bankettet rendeztek, a melyen az ünnepeltre Lesskó István; az ünnepelt — különös elismeréssel Bubits Zsigmond püspök, Berzeviczy Albert miniszter, br. Ghillány Imre főispán, Matavovszky Béla tanfelügyelő és Bornemisza Lajos képviselő iránt — a vendégekre; a főispán ugyancsak Brühl Menyhértre; Bornemisza Lajos Berzeviczy Albert miniszterre; a tanfelügyelő a főispánra; Eiszelt Antal és Altmann Gusztáv ugyancsak az ünnepelt prépostra emelt poharat. Bornemisza indítványára a lakomáról üdvözlő-táviratot küldtek Bubits Zsigmond püspöknek és Berzeviczy Albert miniszternek. Az ünnepelt férfinak viszont üdvözlő-táviratot küldöttek Berzeviczy Albert miniszter, Szmracsányi Jenő közigazgatási-bírói tanácselnök, Szmracsányi Miklós min. tanácsos, a kassai egyházm. papnövevények és mások. Főleg a miniszter a legmelegebb hangú elismeréssel adózott táviratában Brühl prépostnak. — Részünkről is a legteljesebb elismerésünk, szeretetünk és bizalmunk illesse az érdemes férfit magas kitüntetésé alkalmából. Ad multos annos!

* **Új vasúti téli menetrend.** Az Útmutató kisebb kiadása — mely az összes magyar és közös közlekedési vállalatok menetrendjeit tartalmazza — kapható **30 fillérről Kösch Árpád** papírraktárában Eperjesen.

* **Hodossy Imre beszámolója Kisszebenben.** Hodossy Imre országgyűlési képviselő vasárnap d. u. tartotta Kisszebenben nagyszámú közönség jelenlétében beszámolóját. Hodossy a d. u. 2¹/₂ órai különvonaton érkezett Kisszebenbe, a mely különvonaton Eperjesről is nagy számban utaztak Kisszebenbe a kiváló államférfi politikai nyilatkozatait meghallgatni. Az állomáson Eiszelt Antal polgármester, Kisszeben és környéke közönsége fogadta az érkezőket. Eiszelt Antal meleg

hangon üdvözölte a város képviselőjét, mit Hodossy megköszönve, hosszú kocsi-sor élén a városba vonult. Kisszeben városa ez alkalommal házait lobogókkal díszítette fel. Hodossy beszámolóját a gimnázium zsúfolásig megtöltött tornacsarnokában tartotta meg. Beszámolóját megelőzőleg Bujanovics Sándor beszélt s Hodossy Imrét a beszámoló megtartására felkérte. Hodossy ezután megtartotta beszámolóját, a melyet a hosszantartó lelkes éljenzés és tapsvihar lecsendesedésével Hartsár Péter kisszebeni prépost köszönt meg, biztosítván a közszere-tetben álló képviselőt, úgyis, mint politikai államférfiaink díszét, a kerület teljes bizalmáról s ragaszkodásáról. Bujanovics Sándor, az értekezlet elnöke indítványára az egybegyűlt közönség köszönetet szavazott Hodossy-nak és a miniszterelnököt táviratban üdvözölte. Este báró Ghillány Imre főispán Hodossy Imre tiszteletére Eperjesen estélyt adott, a melyen közéletünk kiváló-ságain kívül valamennyien szintén résztvettek az országos szabadelvű-pártnak a kisszebeni beszámolóra körünkbe érkezett kiváló tagjai. A kisszebeni beszámolón résztvettek ugyanis: Szentiványi Árpád, br. Feilitzsch Artur, Láng Lajos volt kereskedelmi miniszter, egyetemi tanár, Gajary Géza, Vörös László államtitkár, Münnich Aurél, br. Solymossy Lajos, Bolgár Ferencz, Angyal József, Lónyai Géza, Ciokán János, dr. Nagy Sándor, Brezovay László, Órley Kálmán, Molnár Béla. A sárosvármegyei képviselők közül jelen voltak: Semsey Boldizsár, Bornemisza Lajos és Bujanovics Gyula.

* **Adomány.** *Cattarino Sándor* úr két skatulya palavesszőt küldött «Erzsébet»-árvaházunk részére. Fogadja adományáért az egyesület hálás köszönetét! Eperjes, 1904. szept. 30. Dr. *Flórián Károly*, a Sárosvármegyei Jót. Nőegylet titkára.

* **A jótékonyág nemtői.** A Sárosvármegyei Jót. Nőegylet igazgató-választmányának huszonkét buzgó nőtagja ebben az évben is vállalkozott a nemes emberbaráti cél érdekében arra, hogy a szokásos őszi gyűjtéseket teljesíti. Ez az önzetlen fáradozás kell, hogy legteljesebb elismerésünket vívja ki! És ezért ezen az úton is ajánljuk az ügyet a nagyközönség szives támogatásába.

* **Pályázat.** Az eperjesi, esetleg más m. kir. pénzügyigazgatóságnál rendszeresített számvevőséghöz két *szamviszti* állásra pályázat van hirdetve, két heti lejáratral. Ez állások évi 1000 korona fizetéssel, megfelelő személyi pótlékkal és 420 korona lakáspénzzel vannak egybekötve.

* **Eperjesi löversenyek** ma vasárnap, október 2-ikán.

Ügetőversenyek

az eperjes—kendei országúton; kezdete d. e. 10 órakor. Indítás a szekesői hídnál.

Löversenyek

az Isla-fürdő alatti réten; kezdete délután 2 órakor.

Helyárok: I. hely: Fedett tribüne. Belépti- és vasútmenettérty-jegy uraknak 6 kor., hölgyeknek és gyermekeknek 4 kor. — II. hely: Fedett tribüne. Belépti- és vasútmenettérty-jegy 3 kor. **Figyelmeztetés:** Másodosztályú jeggyel az I-ső osztályú hely mellett lévő nyergelőbe menni nem lehet. — III. hely: Belépti- és vasútmenettérty-jegy 1 kor. 20 fill. Belépti-jegy vasúti-jegy nélkül 60 fill. Minden a versenytérre jövő kocsi után

a te soraidat. A mit végeztek, fegyver lesz az a kezünkben. a mivel meghódítani megyünk Magyarországot!

Vagy száz fiatal munkáskéz akadt. Ott görnyedtek estéinkint az asztaloknál s másolták Kossuth «Országgyűlési tudósításait».

Es volt a magyar politikai hírlapírás úttörése. Az országgyűlés után a megyei élet s vele a «Törvényhatósági tudósítások» következtek.

Hanem arra az időre már olyan hírók lett Kossuth irásainak, hogy alig győzte a példányszámokat.

A riadó-kürt szava eljutott a magyarhoz.

II.

Volt azonban akkor egy, magunknál is jobb barátunk: Metternich herceg, az államkancellár. Hogy a világosságot elárta Ausztria szemétől, a miénk elé sötét bakacsint huzatott. Mikor a tudatlanság és elmaradottság kísérteties homálya amúgy is ránk nehezedett, a *betűt*, a szellem eszközt tiltotta el előlünk. De hogy méltányos is legyen, adott helyébe más: a *fokost*. Az ismertetett meg bennünk az *első kortesvilággal*, a mikor a főúri oligarkia híres páros viaskodásokban bomlasztotta erejét. A pecsovics-világ a «Nem adózunk»-féle jelszó, az éhes bocskoros nemes úrnak eszem-iszom napjai, a színes kalaptollak, a kakas- és keresztjelvények, kódobások, botútlegek fennen hirdették, hogy a miniszter úr jól játszott: magával verte a magyart. S a mikor elpaskolta, megtépte a papíroson is a szabad szó szárnyalását: betiltotta a «Törvényhatósági Tudósítások»-at s ráadásul a budai kaszmátákba foglyul hurcoltatta a szerkesztőt: Kossuth Lajost.

Nagymestere volt különben a szenzációnak Metternich. Gyűlölte a végleteket s hajhászta. Kossuthnak is

a tollától riadt meg: azért csukatta el. Egyszerre azonban, az 1840-ben a király és nemzet közt rendezett kibékülési jelenet után, azt találta ki, hogy neki erre az emberre, vagyis inkább az ékes szavára, lángbetűire szüksége van. Mert valóságos hódítást végeztek már a reform-eszmék: azoknak tulajdoníthatta az amnesziát s mindama készséget, a melylyel a jóságos lelkű, de tehetetlen uralkodó a nemzet aspirációi előtt, ha javallólag nem is, de csak szemet hűnyit kényszerült.

S mindezt a változást mi okozta? *A betűt*. A miniszter úr ellensége. S tette főleg akkor, a mikor már lánczra verve volt a kéz, mely írta volna.

Természetes azonban, hogy akkor még kiforratlan elme volt Kossuth Lajos. Olyan lázasfejú magyar, mint a minőkből kerültek ki a reformerek. Azóta a budai kaszmáták elvégezték rajta józanító feladatukat. Lám, Shakspeare nyelvét tanulgatta a mézes szavú ember, meg a francziákat. Bizonyosan ezekből is azokat, a kiknek örök elve: «L' état c' est moi»: az állam a király, király a császár, ez pedig, a mi különben is mindegy, a bécsi kormány. . . Nem tagadható ugyan, hogy a fogoly czellája egyéb könyvekkel is megtelt, s szinte polihistori munkásság folyt le benne, mindazáltal a történeti és társadalmi tanulmányok is nagy okulásra juttathatják az elmékedőt. Páldáját maga mellett találta a miniszter: Gentz Frigyes* is úgy végeztette el a Pál-fordulását, pedig ugyan nehezen esett át rajta, hogy az európai szabadelvűség apostolából a reakció hirhelt szolgálja legyen.

Biztosra fogta, hogy *embert* csinál Kossuthból is.

* A francia forradalom idején a legnagyobb publicista. *Bach Sándor* a második példa, s akadt ilyen tömördek, még a mi fajtánkból is.

Hodossy
ba vonult.
obogókkal
um zsúfo-
Beszámó-
Hodossy
ssy ezután
taró lelkes
sár Péter
közszer-
államfér-
kodásáról,
dítványára
Hodossy-
lkte. Este
iszteletere
k kiváló-
országos
körünkbe
on részt-
sch Artur,
emi tanár,
ch Aurél,
al József,
Brezovay
ármegyei
sár, Bor-

skatulya
része.
szönetét!
a Sáros-

gyei Jót.
ét buzgó
es ember-
zi gyűjté-
hogy leg-
n az úton
gatásába.
kir. pénz-
ghez két
t heti le-
sel, meg-
áspénzzel

na vasár-

0 órákor.

2 órákor.

Belépti- és
gyermek-
menettér-
ső osztályú
III. hely:
Belépti-jegy
kocsit után

erre azon-
rendezett
neki erre
ngbetűire
ek már a
mnesztíát
lelktű, de
ha javáló-
tült.

A minisz-
ár lánczra

siforratlan
gyar, mint
a budai
kat. Lám,
mber, meg
a kiknek
a király,
mindegy,
n, hogy a
t, s szinte
dazálta a
y okulásra
lett találta
ztette el a
rajta, hogy
zió hirhedt

suthból is.
publicista.
érdek, még

I kor. helypénz fizetendő. Az ügétversenyekre ugyanezen jegyek érvényesek. Csúpan az ügétversenyre szóló jegyek ára I kor.

Belépti-jegyek és programok Theisz Ármu úr eperjesi üzletében, valamint az eperjesi vasút pénztáránál és a versenynapon a versenyterén lévő pénztáraknál kaphatók.

A versenyterére különvonat indul az eperjesi vasút-állomástól d. u. 1 ó. 40 p.-kor. A versenyter Alsósebes állomástól 200 m. távolságra van. A versenyteréről különvonat indul a versenyek lefolyása után.

Békecsúsi-díjak a versenyterére oda vagy vissza 7 kor. Ugyanoda és vissza — várakozással — 14 kor.

A versenyterén katonazene, az I-ső és II-ik helyen totalisateur, mindhárom helyen buffet. A totalisateur-nél az egyes futamokra csakis 5 és 10 koronás tétek fogadhatnak el.

Felkérjük a t. közönség, hogy — az ellenőr részéről való megszólítás elkerülése végett — a belépőjegyet láthatólag szíveskedjék viselni.

* **Színházi heti-műsor.** Holnap, hétfőn: «Tavaszi», zónaelőadásban. — Kedden: «Romeo és Júlia», *Pataky Részval* s *Krasznay Ernővel* a főszerepekben. — Szerdán: «Mikádó», operette, egészen új díszletekkel és új kiállításal. — Csütörtökön: «Pillangócsata», vígjáték. Pénteken zónaelőadásban, újszereposztással: «Drótostót». Szombaton: «Ádám és Éva», operette újdonság.

* **Az Eperjesi Kath. Legényegyesület** ma, vasárnap tartja meg szüreti-mulatságát ároktuczai helyiségében. Kezdeté este 7 órákor.

* **A legújabb magyar és külföldi irodalom termékei** nagy választékban *Révai Samu (Sziklai Henrik)* könyvkereskedésében kaphatók, a hol bármely napi-, heti- és havi-lapra előfizetések felvételnek.

* **Sport-hírek.** Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület footballcsapata ma, vasárnap Budapesten játszik a tavaly őszzel itt szerepelt III. ker. Torna- és Vívóegyesület csapata ellen. A játék előtt egyes versenyszámok is lesznek, u. m. diszkosz- és gerelyvetés, hármassugrás és 500 m.-es futás. Kilátásunk a játékban világos: a folytonos mérkőzésekben élő pesti csapat fog győzni, az atlétikai versenyekben azonban reméljük, hogy ismét Eperjes dominál. A két egyesületnek ez már negyedik ilyenmű találkozója. E mérkőzéssel véget érnek a rendszeresen üzött szabadtéri gyakorlatok s helyükbe lépnek a rendes tornaesték. Tornaórák hétfőn és pénteken d. u. 6-tól 8-ig lesznek a kir. főgimnázium tornacsarnokában. Belépni szándékozók felvilágosítást a választmányi tagoktól nyerhetnek.

* **Harmadik osztály a gyorsvonaton.** Az utazóközönség kényelmének és érdekeinek előmozdítása szempontjából kiváltképpen felemlítésre és komoly elbírálására méltó az a terv, a melyet Neményi Ambrus, a vasúti ügyek előadója megpendített. Neményi ugyanis javaslatot készített, a melyben azt indítványozza, hogy az állam a gyorsvonatokon léptesse életbe a harmadik osztályt. A Neményi Ambrus terve különben — mint értesülünk — való alakot fog ölteni. A kereskedelmi mi-

Az éppen, fogságból való szabadulása után a propos-ra látogatta meg. Engedélyt kért egy politikai lap szerkesztésére.

— A legjobbkor! — fogadta világ dolgát intéző diplomata finomságával — egy okos újság ma csodákat tehet. Írtsuk a bajt, csepegtessünk írt a sebekre!

— S a hol vadhúsrá akadok, azt se kiméljem? Vágjam, égessem? Úgy hát meg lesz velem elégedve herczegséged.

— Kivált ha Széchenyi István kiméráinak is hadat izen. Nekem még nem sikerült kijózanítanom őt.

— A mi nagy, azt tisztellem benne, a kimérát azonban üldözni fogom.

Igy megértették egymást. Legalább a herczeg azt hitte, martaléka ez a fényes elme. Hadd fejtsse ki sugarait!... Ha mégis vakítani talál, az sem lesz baj. Sőt az lesz az igazi haszon.

1841. jan. 3-ikán köszöntött be a *Pesti Hírlap*. Hetenkint kétszerre ígerte megjelenését.

Mindjárt megtetszett, hogy Metternich rátalált az igazi emberre. Az első lapszámban Kossuth nem is a tárogatók hangját hallatta, hanem a legmeggrázóbb riadóét. Hosszú fogsága nem hogy lohasztotta volna lázasságát, sőt inkább fokozta. A forrongó elme türelmetlenségével mutatott rá társadalmi, kulturális és politikai elmaradottságunkra. Mindent s egyszerre akart orvosolni.

Tételei: a nem-adózók kiváltságos helyzete, a jobbágyterhek, a kortesvilág erőszakosságai, a házi-adóval és

nisztériumban tanulmányozás tárgyává teszik az életrevaló tanácsot és külföldi példákából levont következtetések, meg a hazai viszonyok egybevetése után javaslatot készítenek a nagyközönség jogos érdekei szempontjából az oly annyira fontos államvasúti újjáépítésre.

* **Eperjesi lóversenyek.** Felkérjük a nagyerdemű közönséget, hogy a ma vasárnap, okt. 2-ikán az eperjes—kendei állami úton és az Isla-fürdő alatti réten megtartandó kocszi- és lóversenyek alkalmával a hatóságnak a rend és biztonság fentartása érdekében tett intézkedéseit, a hatóság és közegei részéről esetleg intézendő felhívásokat saját érdekében is kellő figyelemben részesíteni s azoknak eleget tenni szíveskedjék. *A versenyintézés.*

* **A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet** igazgatóválasztmánya szept. 3-ikán *Kösch Árpádné* elnökleite alatt ülést tartott. Ez alkalommal a választmány mély részvétellel emlékezett meg *Raisz Edénének* az elhunytáról, ki a választmányának hosszú időn keresztül lankadatlan buzgalomú tagja volt. Az igazgatóválasztmány az elhunyt kiváló érdemeit jegyzőkönyvileg örököltette meg. Ezután elhatározták *Lopuhovszky Jolán* András-vágás közönségbeli illetőségű árának a felvételét. Majd a számvizsgáló-bizottság jelentése került szónyegre, mely az 1903. évi számadásokról szólt. E szerint az egyesület bevételei 15,939 korona 37 fillért, kiadásai 13,859 kor 36 fillért tettek. A pénztári maradvány 2079 korona 91 fillér. Az egyesületi vagyon pedig 1903-ban 8720 korona 44 fillér emelkedést mutat és összesen 85,235 korona 86 fillért tesz ki. Az igazgatóválasztmány nagy örömmel hallgatta meg a jelentést és *Kösch Árpádnak*, az egyesület lankadatlan buzgalomú pénztárosának, valamint *Radvány Kálmán* és *Thöröczi Gyula* számvizsgálóknak hálás köszönetét fejezte ki. Több apróbb ügy elintézése után a választmány huszonkét hölgytagját felkérte a szokásos gyűlések teljesítésére. Ezzel az üléssel az elnök lelkes elttetésével véget ért.

* **Új függetlenségi lap a vidéken.** Okt. 1-jével új lap indul meg Lőcsén *Szepesi Ellenzék* címen. A lap hetenkint kétszer megjelenő függetlenségi, politikai tartalmú lap lesz, melynek szerkesztője *Lederer Miksa* lőcsei ügyvéd.

* **Néhai gróf Andrassy Dénesné** hamvainak Münchenből leendő hazahozatala és Krasznahorkaváralján a számára emelt mauzoleumba való eltemetetés gyásznapjára a következőkben lett megállapítva: Münchenből Andrassy Franciska grófné tete mével okt. 25-ikén indul a különvonat s megérkezik Bécs—Budapestre október 26-ikán d. u. 2 ó. 30 p.-kor. Rozsnyón a koporsót kiemelve a vasúti kocsiból, ott az állomás belterületén és a czebra épített baldachin alatti katafalkra lesz helyezve s itt Fábrián Ferencz kanonok -plébános megfelelő segédlettel nyomban eszközli a megáldást. Ugyanitt a rozsnyói püspöki szeminárium növendékei egy gyász-műnéket adnak elő; ezen időben azonban egyszersmind a 4 fehér ló

robottal való visszaélések, a főurak hazafiatlan tékozlása künn és szátkelbűsége benn: sorban hirdették bajainkat és gyámoltalanságunkat.

Arcunkba szökkeneni a vért s marokba gyúrni kezünket volt a cél... Mintha kiállana s a hév, gúny és szarkazmus fegyvereivel támadná szózatossá tolla a nemzetet. Nem ígért, hanem parancsolt, nem kért, hanem követelt. Követelte a nemzet-egészség érvényesülését abban a munkában, melyen az új Magyarország lesz felépíthető; nem ismert el kiváltságokat a reformok terén, s míg egyik kezét bajtársi küzdelemre nyújtotta ki, a másikat fenyegetőzve tartotta. A nagyoknak szólt, a mikor álláspontját ekkép jelezte:

«Veletek és mellettek, ha lehet; nélkületek, sőt ellenetek, ha nem!»

Tudta, sőt akarta, hogy szavai híven tolnácsolják álláspontját. Számított rá, hogy a reformokban úttörő mestere, Széchenyi világosan látni fogja kettejük törekvéseinek ellentétességét

S valójában, mielőtt összeérhettek volna, örökre szétváltak útjaik. Széchenyit ezóta rettegés tölti el hazájáért, Kossuth pedig merészen kiáll a kor mesgyéjére s káprázató képét mutatja a jövőnek, melyet erőszakosan is meg kell valósítanunk.

Ez a próféta szerepe. A kiknek a szeme behatol az idők méhébe. A mit látnak, az az ő hitök, s e hit előtt elnémulnak a kor emberének kétségei.

által vont díszes új halottas-kocsira lesz helyezve a koporsó s ezzel a menet egy zászlót vivő díszmagyar lovas vezetése mellett 3 órákor megindul Rozsnyó főterén át Krasznahorkaváraljára. Krasznahorkaváralja község külső határán (Nyirjesen) emelt díszkapunál várja a menetet Szaupil József plébános több lelkész-társával, kik a gyászmenetet innen az államút mindkét oldalán árboczkokon lengő gyász-zászlódísz között a községen túl épült mauzoleumhoz vezetik. A tíz holdas területre vezető félkör alakú műúton, kerti kultúra közt, a díszkapun át haladva, megérkezik a menet 5 óra előtt a mauzoleumi vasrács kapujához. Innen a boldog-emlékű grófné hült tetemét záró koporsó a halottas-kocsiról leemelve, felvitetik a mauzoleumot övező körfal által határolt mozaik-burkolattal ellátott tágas udvarra, hol a jobboldali lépcsőfőhöz épített baldachin alatt lévő katafalkra helyeztetik. A temetést itt Bubits Zsigmond kassai megyéspüspök — ki előző napon az oltár felszerelését és magát a mauzoleumot is megáldotta — künn az udvaron, közvetlenül a mauzoleumi lépcsőfőnél felállított baldachin alatt fogja végezni. Ekkor ugyanitt a hárskúti iskolai énekkar egy műnéket énekel s ezzel előreláthatólag 5 ó. 30 p.-kor a gyásznapjára teljes befejezést nyer, mert a koporsó a mauzoleumi szarkofágba csak másnap lesz elhelyezhető. A míg tart a felvonulás, addig az érkező kocsik vissza nem fordulhatnak. A menetben résztvevő kocsik tehát a mauzoleummal szemben álló őrház melletti százholdas területen állanak fel, honnan rendzavarás nélkül indulhatnak vissza.

* **Ellenőrzési szemle a vármegyében.** Ez évben a közshadseregbeli legénységgel a következő napokon tartják meg az ellenőrzési szemlét: Eperjes város okt. 1-jén s a *sirokai* járás is Eperjesen okt. 2—7-ikéig. *Bártfa* város okt. 3-ikán s a *ssekcsői* járás is Bártfán október 4—7-ikéig. A *makoviczai* járás okt. 9—13-ikéig Felsőszvidnikén. A *tapolyi* járás október 15—17-ikéig Girálton. Az *alsótarczai* járás okt. 19—22-ikéig Lemesen. A *felsőtarczai* járás okt. 24—27-ikéig Kisszebenben. Végül *Kisszeben* város okt. 28-ikán.

* **O. M. K. E.** Az *Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés* ügyvivő igazgatósága a nyári szünet után szept. 25-ikén tartotta meg első ülését. Az igazgatóság jóváhagyólag tudomásul vette az elnökségnek azon intézkedését, a melylyel dr. *Lévy Bélát* az egyesülés ügyvezető-titkárává kinevezte. Az elnökségnek a kifejtett tevékenységről szóló jelentése kapcsán az igazgatóság magáévá tette az elnökségnek a *takarmány-szállítási díjkezdvezmények kiterjesztése érdekében tett intézkedéseit* és elhatározta, hogy minden további akció megindítása előtt bejárja a kereskedelemügyi miniszter döntését. Elhatározatot továbbá, hogy az egyesülés a kereskedői elemnek az *adókiegészítési és felszámolási bizottságokban való megfelelő képviseltetése* érdekében országos akciót tesz folyamatba s e célból mindenekelőtt a mai állapot hiányai feltárása mellett a pénzügy-minisztériumhoz fordul. *A külföldi vámtarifák magyar*

III.

Mi történhetik azonban akkor, ha egyszerre türelmetlenség fogja el a nemzetet? Nem az a zsilip kezdi-e meg munkáját, mely aztán özönnel küldi a hazára a bajt? Közeledtünk amaz idő felé.

Ezt érezte Széchenyi, a ki fájdalommal látta, mint foglal tért lépésről lépésre a nemzet lelkében az az ember, a kinek izzó szava nagyobb erő mindennél, a ki ma-holnap úgy tehet velünk, a hogy a delejező: csak rányomja szívünkre kezét s varázslatával oda sodor, a hová legmerészebb álmaiban kívánczik.

A kétségbeesés gyötrelmeit szenvedte át.

Készült a küzdelemre.

Az élére állított helyzet hatása alatt írta meg újabb könyvét, a «Kelet népe»-t. «Lélekarang»-nak akarta előbb címezni, de az ország jövő érdekei szempontjából jobbnak tartotta amazt.

«Epedő kebellet és kimondhatatlan küzdelmek közt — szól bevezetésül — irom e sorokat... Kínjaim oka: látni, mint borul hazánkra vész s nem lelteni magamban annak elmellőzésére váltig erőt.»

S a hogy szenved lelki hánykódások közt, kétségbeesve maga és az ország sorsa miatt, rémlátások hatása alatt, célja-vesztett élete s annak tudatában, hogy munkája hiába való s áldozatai sikertelenek voltak, az önvád martalékaént s az őrtület és öngyilkosság

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alattl czegeggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz).

nyelvű kiadásának a Román Általános Vámtarifával megkezdett sorozatát az O. M. K. E. folytatni fogja s e célból az igazgatóság a szerb vámtarifa kiadását határozta el. Jelentést tett az elnökség az egyesülés szervezetének további kiépítéséről s különösen arról, hogy október 9-ikén a beregszászi, 16-ikén a sátoraljaújhegyi, 23-ikén a máramrosszigeti, 30-ikén pedig a marosvásárhelyi ketületek fognak az igazgatóság közreműködésével megalakíttatni. Az igazgatóság elhatározta, hogy az egyesülés bármely, úgy fővárosi, mint vidéki tagjának a magyarországi bejegyzett cégekre vonatkozólag, nemkülönbön közigazgatási, adó- és illeték-ügyekben díjtalanul felvilágosításokat ad. Igen részletes megbeszélés tárgyát képezte a szövetkezeti ügy. Az O. M. K. E. igazgatósága még az 1904. június 5-iki ülésén elhatározta, hogy a fogyasztási szövetkezetek alakulására és működésére vonatkozó adatokat ország-szerte összegyűjti, hogy azok alapján a közvéleményt megbízhatóan tájékozza a fogyasztási szövetkezetek valódi közgazdasági értékéről s visszaéléseiről. Ez alapon a munka haladéktalanul folyamatba tétetett, az anyag nagyrésze máris összegyűlt s a gyűjtés befejezése legközelebbre várható. Az összegyűjtött anyag alapján fogja dr. Sugár Ignác, a miskolci kereskedelmi és iparkamara titkára, az O. M. K. E. igazgatósági tagja, véleményét kidolgozni és az O. M. K. E. igazgatósága elé terjeszteni. Foglalkozott ezenkívül az igazgatóság a kereskedelemügyi miniszter sürgős leirata folytán a szövetkezetekre vonatkozó törvényjavaslat átdolgozott előadói tervezetével. A vita során az igazgatóság tagjai egyértelműen utaltak arra, hogy a szövetkezetek jelszava alatt minő visszaélések folynak és a kereskedelem minő jogosulatlan támadásoknak és károsításnak van kitéve, a nélkül, hogy ebből a fogyasztóknak hasznuk volna; hogy továbbá a szövetkezetek a mai szabályozás keretében államellenes s nemzetiségi törekvésekre, nemkülönbön felekezeti igazgatásokra használhatók fel. A tervezet ezen visszaélések megakadályozásáról nem gondoskodik eléggé, miért is lényeges átdolgozásra szorul. Az O. M. K. E. ügyvivő igazgatósága ezek figyelembevételével megállapította a kereskedelemügyi miniszterhez intézendő véleményes jelentésnek elveit.

* **Kossuth-emléktábla.** Az Eperjesi Széchenyi-kör szeptember 18-ikán rendezett Kossuth-emléknap alkalmából a «Magyar nemzet atyja» emlékeztetést azzal is méltóan ünnepelte, hogy a főtéri Klór-ház homlokzatát díszes emléktáblával látta el, melynek a következő a felirata: «Ebben a házban élt Kossuth Lajos 1816—9. Az Eperjesi Széchenyi-kör».

* **A Kassai-út burkolata** immár testet ölt, a mennyiben a kereskedelemügyi magy. kir. miniszter e napokban engedélyezte annak kiépítését és a kir. államépítészeti hivatal felhívta, hogy a munkálatok kivitelének biztosítása céljából versenytárgyalást írjon ki. Végre-valahára megszűnik a tüdőköt fojtó por ezen a vonalon, mely por számos ottlakó polgárunkat a Szahara sivatagjára élénken emlékeztette olyannyira, hogy a

zaklató kisértéseinek rabságában mérte össze a multat és jelent, ellenfelét és magát.

A «Kelet népe» a kétségbeesés halálóhaja, mely az elborult honfílélek vízióiban fogant meg. Széchenyi mindent veszni látott, kettőben: a nemzetiségben és alkotmányban mindenünket... Ma még az álmodozó szív akarja ezeket irányítani, holnap — hite szerint — már a forradalom teszi azt. Pedig «lelkesezés kezd, őrvjögés kíséri, megbánás követi a forradalmat».

Már-már annak útjára tévedni látta a reformok korát. Heves volt a támadás, diadalmas a védelem. Kossuth «Felelet»-e azt az árt mutatta, a melynek ellenében hiábavaló minden igyekezet.

Azért, győzelme tudatában, nagy ellenfeléhez méltó hangon fejt ki védelmét.

«Széchenyi újjait a korszak ütőerére tevő s megérté lüktetését. És azért tartom én őt a legnagyobb magyarnak, mert nem ismerék más senkit históriánkban, kiről elmondhatnók, hogy százados hatásra számított lépései sem korán, sem későn nem érkeztek. Őt a kor szükségének hatalma alkalmas perczen ragadta meg. Ő korának nyelve lőn s a nemzet jobbjai gondolatának szavakat adott. És hatásának titka itt fekszik; s ha nem hibáztam, e befogásban kettő van, mi belőle következik: egyik az, hogy a ki korának óramutatója, az korának nem Prometheusa, tán inkább őt teremti a kor, *dajkája* lehetett a jövőnek, *kapocs* a tegnap és holnap közt; de ha úgy gondolkozik, hogy az óramutató teremti az időt, s mindig annyi időnek kell lennie, a mennyit ő mutat — éppen azt a szempontot veszti el, a mely hatását feltételezi... A kinek népszerűsége nincs, hasonlít a mágnesűhöz, mely a hajónak útírányt mutat, de azt útnak nem indítja. A népszerű ember is csak annyit tehet, a mennyit az óramutató, mely nem teremti az időt, hanem tudtul adja.» (Folyt. köv.)

mai nagyzó világban nem lehetne csodálkozni, ha egyesek II. Jakab szaharai császárnak helyzetébe képzelnek magukat. A versenytárgyalást — mint magánúton értesülünk — f. é. okt. 17-ikére tűzték ki. Ezen munkálatok kerekaszámában 80,000 koronába kerülnek, mely összeghez Eperjes sz. kir. város 6000 koronát ajánlott fel.

* **Vármegyei közgyűlés.** Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága október 7-ikén tartja őszi évnegyedi közgyűlését a következő tárgysorozattal: A vármegyei igazoló-választmány előterjesztése a bizottsági tagok sorában beállott változásokról. — Az 1905/6. évi vm. közúti költségvetés s ennek kapcsán 10% vm. pótdó megváltása. — 1905. évi vm. háztartási költségvetés. — Vm. alispán előterjesztése Berzeviczy Rezső főszolgabírónak a VII. fizetési osztályba való előléptetése iránt. — Vármegyei alispán rendszeres negyedévi jelentése. — Az állandó-választmány jog- és szervezésügyi szakosztályának szabályrendeleti tervezete a községi- és körjegyzők, úgymint anyakönyvvezetők részére egyes hivatalos működéseikért engedélyezett díjakról, valamint az általuk végezhető magánmunkálatokról. — A rendszeresített zborói körörovis utazási és látogatási díjainak megállapítására nézve hozott községi-képviselőtestületi határozatok. — A kihágási büntetéspénzekből a községek javára befolyó összegek százalékhányadának a községi munkás- és napszámos-segélyalap gyarapítására való megállapítása. — A vm. gyámpénztár 1903 évi számadása és mérlege. — Bártfa város háztartási, valamint a kezelése alatt álló alapok 1901. évi számadásai tárgyában hozott 1904. évi 937/58. kgy. számú véghatározat helyesbítése. — A szorocsini körjegyzői lak és irodahelyiség felépítésének ügye. — Bicsák János volt nagysárosi bírónak perköltség megtérítése iránti kérelme ügyében Nagysárosi községi képviselőtestülete által hozott határozat felülbírása. — A vm. kórházi-alap tulajdonát képező honvédlaktanya-épület bérleti szerződésének meghosszabbítása. — Az alsókornai körjegyzőilak és irodahelyiség felépítésének ügye. — A remenyi körjegyzőségben egy körirnoiki állás rendszeresítése iránt hozott községi képviselőtestületi határozatok. — Eperjes sz. kir. város képviselőtestületének határozata a létesítendő vízvezeték ügyében. — Delej Cruper János vm. útkaparó nyugdíjaztatásának ügye. — Debrő Mihály m. kir. pénzügyi számvizsgáló kérelme a vm. főszámvevői minőségben befizetett nyugdíjárulások visszatérítése iránt. — Szmolko János vármegyei útkaparó nyugdíjaztatásának ügye. — Császár Antal várm. I. oszt. irodatiszt nyugdíjazási ügye. — A girálti körjegyző lakbéré ügyében hozott községi képviselőtestületi határozatok s ez ellen Ladomérszky Aladár körjegyző részéről benyújtott felebbezés. — Bártfa város képviselőtestületének határozata a tisztviselők részére megszavazott drágasági pótlék ügyében s ez ellen Biloveszki András bártfai lakos részéről benyújtott felebbezés. — A plavniceai áll. elemi iskola céljaira szolgáló épület megvétele. — Várm. alispán jelentése a jernyei körjegyzőség székhelyének Bertóra történt áthelyezéséről. — Ternye község képviselőtestületének határozata a község részére irt 656. számú közdülőútnak a ternyei r. kath. lelkészre való átírása ügyében. — Nagysárosi községi képviselőtestületének határozata a lacsnói és szentmihályi tűzkárosultak részére nyújtott segély tárgyában s ez ellen Jakubek József nagysárosi lakos részéről benyújtott felebbezés. — Vm. alispán jelentése, az abosi Hernád-híd alpból kölcsönvett 50,000 kor. tökeösszegeiről szóló kötvényből 7500 koronának törlesztéséről. — Özv. Chohosek Jánosné Kaspick Anna hanusfalui községi baba évi fizetésének megállapítása ügyében Hanusfalui község képviselőtestülete által hozott határozat. — Vm. alispán jelentése az 1904. évi közúti költségelirányzat egyes rovatai között szükséges hitelátruházás tárgyában. — Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület átirata a bevándorlásnak törvényhozásilag leendő szabályozása iránt. — Nyitravármegyei községének átirata a nemzeti érdekek oltalmára szükséges intézkedések megtétele iránt. — Zombor város községének átirata az élelmiszerek mesterséges (kartellszerű) megdrágításának megakadályozása tárgyában. — Szeged város tanácsának átirata az ott létesült siketnémák és vakok államilag segélyezett intézetének anyagi támogatása iránt. — Csanádvármegyei községének átirata a vármegyei kórházak alkalmazottainak a vármegyei alkalmazottak sorába leendő helyezése iránt. — A Vakokat Gyámolóó Orsz. Egyesület átirata a Kassán létesítendő fiókegylet és a Zsolnán felállítandó ipari képző- s foglalkoztató-intézet anyagi támogatása iránt. — Kolozsvár községének átirata az ott létesített «Magyar Tanító Helyi-Háza» céljára való alapítvány létesítése iránt.

* **Nem használ a büntetés.** Nap-nap mellett újabb és újabb feljelentés érkezik a rendőrséghez a miatt, hogy egyes háztulajdonosok házuk kapualjának kivilágítását

elmulasztják. Eddig harminczhat feljelentés érkezett be s vannak olyan háztulajdonosok is, a kiket már harmadikban kellett megbüntetni.

* **Jogakadémiánk újabb segélyezése.** Jogakadémiánk egyre fokozódó fejlődése mindinkább kívívja azoknak a tényezőknek nemcsak elismerését, de áldozatkész támogatását is, a mely tényezők eddig is minden lehető elkövetek ugyan koll. jogakadémiánk felvirágoztatására, de anyagi körülményeik nem engedték azt, hogy óhajtasuk szerint támogassák jogakadémiánkat. A tiszai evang. egyházkerület már évek óta évi 2000 koronával segélyezi a jogakadémiát; ezt az összeget ezévi szept. 21—24-ikén Nagyváradon tartott közgyűlésében évi 2800 koronára emelte fel. Hozzávéve ez összeghez azt az évi 2000 koronát, a melyet már szintén évek óta az evang. egyetemes egyház ad a jogakadémiának, ily módon a felettes egyházi hatóság évi 4800 koronával járul hozzá akadémiánk fenntartásához, vagyis egy tanszéknek ellátását egészben biztosítja. Tudvalevőleg egy-egy tanszék — bár még nem 4800 korona erejéig — Sárosvármegye, illetve Eperjes sz. kir. város segít fenntartani, míg a Kollégium saját erejéből két tanszéknek korszerű ellátására képes. A hátralevő három tanszéknek állami színvonalon leendő ellátását egyházkerületünk teljes bizalommal várja az államtól s úgy vagyunk meggyőződve mi is, hogy minden jogos igény kielégítésére készséggel vállalkozó államkormányunk, különösen pedig jogakadémiánk iránt eddig is annyi jóindulatot tanúsító s főiskolánk nagy közművelődési fontosságát elismerő kultuszminiszterünk rövid időn belül elhatározó lépést tesznek abban az irányban, hogy helyi szempontokból véve is nélkülözhetlen jogakadémiánk végre biztos, szilárd alapokra helyezve fejtesse ki áldásos működését. Az egyházkerületi segély felemelése körül páratlan jóindulatot tanúsított jogakadémiánk iránt Zelenka Pál püspök, a kinek egyházkormányzati működése idejére esik általában véve a jogakadémiának újjászületése.

* **Találtak egy ezüst-órát** szept. 18-ikán. Tulajdonosa jelentkezzék a rendőrségnek.

* **A kisszebeni gyümölcsoltványok kiosztása.** A kisszebeni áll. faiskolából 1904 őszén s 1905 tavaszán 11,475 drb gyümölcsoltvány fog kiosztásra kerülni. Az őszi kiosztás alkalmával gyümölcsoltványok darabonként 60 fill. árban adatnak el, míg a tavaszi kiosztásnál a gyümölcsoltvány darabja 20 fill. lesz, azonban ezen kedvezményes oltványokra csak azok tarthatnak igényt, kik a gazdasági egyesülettől igazolványokat, illetve utalványt kapnak.

* **Talált tárgyak elárverezése.** Az 1902. és 1903-ban talált értéktárgyakat, a melyekért tulajdonosaik mindeztideig nem jelentkeztek, szept. 30-ikán árverezték el a rendőrkapitányság hivatalos helyiségében.

* **Új monumentális középület Eperjesen.** Imár bevezett tény, hogy a jövő évben az ev. koll. tanítóképző-intézet internátussal egybekötött modern új otthont kap. A tiszai evang. egyházkerületnek legutóbb Nagyváradon tartott közgyűlése ugyanis a Sarlay-féle kert egy részére megkötötte a tulajdonossal a szerződést. Homlokzatban 30 öl széles telket vásárolt meg az egyházkerület, a mely telken már kora tavasszal megkezdik az építkezést. A költségek egy negyedmillió koronát fognak kitenni.

* **Örömhír tudóbajosoknak.** Sok fáradság után a vegyi-iparnak sikerült oly gyógyhatású szert találni, melyet méltán nevezhetünk a tudóbajok gyógyszerének. A «Sirolin» kellemes szagú és ízű szirup, mely teljes ártalmatlansága mellett kiváló gyógyhatással bír. A szernek már rövid használata után szűnik a köhögés, kevesbedik a köpet, mulik az éjjeli izzadás és mellfájás, javul az étvágy és a testsúly gyarapodása észlelhető.

* **Fűtik a vonatokat.** Az időjárásnak ez a gyors változása annyira lehűtötte a levegőt, hogy az államasutak igazgatósága szükségét látta annak, hogy a vonatok fűtését elrendelje. Rendes körülmények közt a vonatok általános és rendszeres fűtését csak október második felében szokták megkezdni, az idén azonban már mostantól kezdve fűtve járnak a vonatok. Egyelőre azonban csak az éjjeli-vonatoknál fűtik a kocsikat.

* **Útlevelelügyi körrendelet.** A m. kir. belügyminisztérium az útlevelelgekben előirt útírány megváltoztatása tárgyában a következő körrendelet adta ki: „Újabbban gyakrabban fordul elő az eset, hogy azokat a kivándorlókat, kiknek útlevelelben útírányul Hamburg vagy Bréma van megjelölve, de kik ennek daczára Fiumén át óhajtanának utazni, a hatóságok és hatósági közegek — az útlevelel-törvény végrehajtása tárgyában kiadott 70,000—1904. számú utasítás 24. §-ának azon rendelkezése alapján, hogy a kivándorlóknak az útlevelelben megjelölt útíránytól eltérni nem szabad — fel-

tartják.
egyene
rende
ben is,
akadály
*
belügy
követe
tárgyal
részi üz
napon
való zá
hozzán
hozzán
hozzán
hogy
napok
nem t
vasár-
zásra
ideje
közöns
Mint
értesül
1899.
italé
lyok é
mint a
tárgyá
körtre
rende
mával
elvonu
az iste
kellőe
örizet
ból k
tilalom
hívom
terüle
székes
rendő
tékká
terhe
ellenő
*
szerke
napila
gyöny
kivete
társai
Kozm
ajándé
is ad,
gában
tudha
és kö
fizetés
Megre
VII.,
*
minis
kező
53. §
tesen
ennél
oly k
vidék
a fog
hatós
jelölt
hatós
okola
kező
9-iké
ben
vona
járós
köve
hez
s fel
hozz
a ma
nézve
külö
mást
forog
a ho
mért
kébe
testü
mint
ipart
kedé

tartják. Miután az 1903. évi IV. t.-cz. intencziójának egyenesen a fumei útirány használata felel meg, elrendelem, hogy ezen útirány használata — azon esetben is, ha az útlevelebe más útirány volt bejegyezve — akadálytalanul megengedjék.

*** Körendelet italmérési ügyben.** A m. kir. belügyminiszter az italmérésnél és italelárúsításnál követendő egészségügyi rendszabályok végrehajtása tárgyában a következőleg intézkedett: „Az italmérési üzemeknek vasár- és ünnepnapokon részben egész napon át, részben csupán az istentiszteletek alatt való zárvatartása iránt némely törvényhatóság részéről hozzá, illetve a képviselőkhöz intézett és innen hozzáam áttett felterjesztések alkalmából kijelentem, hogy az összes italmérési üzemeknek vasár- és ünnepnapokon való köteles zárvatartását elrendelendőnek nem tartom, mert a munkásosztály egyedül csak a vasár- és ünnepnapokat fordíthatja pihenésre s szórakozásra és így az italmérési üzemeknek épp az étkezés ideje alatt való zárvatartása magának a fogyasztó közönség érdekeivel sem lenne összeegyeztethető. Minthogy azonban a hozzáam tett jelentésekből arról értesültem, hogy az állami italmérési jövedékről szóló 1899. XXV. t.-cz. 37. §-a alapján az italmérésnél és italelárúsításnál követendő egészségügyi rendszabályok és azok áthágására kiszabandó büntetések, valamint a rendőri és orvosrendőri felügyelet gyakorlása tárgyában még 1899. decz. 2-án 78,543. sz. a. kiadott iteni körrendelet 14. § 3. bekezdésében foglalt azon rendőri rendelkezés, hogy istentiszteletek és körmenetek alkalmával a templomok közelében, illetve a körmenetek elvonulása helyén lévő korcsmák és pálinkamérések az istentiszteletek és körmenetek alatt zárva tartandók, kellően végrehajtva nincs, illetőleg kellőleg nem ellenőrzik; minthogy pedig közérkölcösségi szempontból kiváló súlyt fektetnek arra, hogy ezen rendőri tilalom a legnagyobb szigorral végrehajtsák, felhívom, hogy a vezetése alatt álló (vármegye) város területén levő rendőrhatalóságok (a vezetése alatt álló székesfővárosi m. kir. államrendőrség) figyelmét ezen rendőri tilalomra ismételtén és a legnagyobb nyomatékkal hívja fel, azokat egyúttal annak felelősség terhe alatt szigorú végrehajtására és a legéberebb ellenőrzésre utasítsa.”

*** Herczeg Ferencz-Album lesz a Gajári Ödön** szerkesztésével megjelenő *As ujság* független politikai napilap legközelebbi húsvéti ajándéka. Karácsonyra pedig gyönyörű naptárral kedveskedik minden előfizetőjének kivétel nélkül. *As ujság* — melynek állandó főmunkatársai: Herczeg Ferencz, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán, — nemcsak értékes ajándékokkal lepi meg előfizetőit, hanem kitűnő lapot is ad, mely értesültség, hírszolgálat és bő tartalom dolgában a legfokozottabb igényeket is kielégíti. Ennek tudható be *As ujság* páratlanul gyors elterjedése és közkedveltsége az egész országban. *As ujság* előfizetési ára: 1 óra 2 kor. 40 f., negyedévre 7 kor. Megrendelő-cím: *As ujság* kiadóhivatala, Budapest, VII., Kerepesi-út 54. sz.

*** A hús árának szabályozása.** A kereskedelemügyi miniszter ezévi szeptember 1-jén 53,859. sz. a. a következő elvi határozatot hozta: Az 1884. évi XVII. t.-czikk 53. §-ában felsorolt külön intézkedések nemcsak együttesen, hanem egymástól függetlenül is elrendelhetők; ennél fogva nem forog fenn nehézség az iránt, hogy *oly községekre nézve, a hol a hús ára a szomszédos vidék viszonyaihoz képest mértéken túl felcsigázottat, a fogyasztó közönség érdekében a másodfokú iparhatóság az ipartörvény 53. §-ának b) pontjában megjelölt intézkedést léptesse életbe és a húsárakat időnkint hatósági szabályozásnak vesse alá.* A határozat megokolása a Somogy megye alispánjához intézett következő rendeletből tűnik ki: „A Nagyságod f. évi július 9-ikén 18,453. sz. a. hozott azon véghatározatát, melyben Szigetvár nagyközségnek a húsárak szabályozására vonatkozó kérelmét elutasítja, nevezett nagyközség előjáróságának a törvényes határidőben beadott felelőssége következtében felülbírálat alá vettem Ennek eredményéhez képest Nagyságod idézett véghatározatát feloldom s felhívom, hogy a szóban forgó kérelem ügyében hozzon újabb határozatot. Így kellett határoznom, mert a marhahús-mérés szabad gyakorlatának korlátozására nézve az 1884. évi XVII. t.-czikk 53. §-ában felsorolt külön intézkedések nemcsak együttesen, hanem egymástól függetlenül is elrendelhetők; ennél fogva nem forog fenn nehézség az iránt, hogy *oly községekre nézve, a hol a hús ára a szomszédos vidék viszonyaihoz képest mértéken túl felcsigázottat, a fogyasztó közönség érdekében a másodfokú iparhatóság az illető község képviselőtestületének kívánságára s az elsőfokú iparhatóság, valamint a kereskedelmi és iparkamara meghallgatásával az ipartörvény 53. §-ának b) pontjában megjelölt intézkedést léptesse életbe és a húsárakat időnkint hatósági*

szabályozásnak vesse alá. Ezeknél fogva nem lett volna elutasítható a község említett kérelme azon indokból, hogy a marhahús árának időnkinti hatósági szabályozása csakis a marhahús-mérés szabad gyakorlatának az ipartörvény 53. §-a alapján való megszüntetése esetén volna eszközölhető.”

*** A «Magyar Közélet»** — mely dr. Halmai Elemér kitűnő szerkesztésében, köztudomás szerint br. Bánffy Dezső nemzeti magyar politikájának organuma — legújabb száma teli van aktuális, érdekes és értékes közleményekkel a politika, társadalom, közgazdaság, tudomány, szépirodalom és kritika köréből. Önálló felfogás, művészi stíl, gazdag tárgyismeret és közvetlen jólérthetőség jellemzik e lap magas-nívójú tartalmát, mely a következő: dr. Ajtay József: A magyar nyelv terjesztése. Kádár Gusztáv: Az utca meséiből. — Pártügyek. Iksz: Egy sérelmes pont. Zéta: A mindennapi káviár, meg a — diplomagyár. L. L.: Az államszocializmus felé? Dr. Ágner Lajos: Lengyelek, németek és francziák. Szemeyei Kornél: Nemzeti főváros. Szilánk: Darázs-fészek. —xyi: Külföld. (b. l.): A szerb operett. Kovách Aladár: Az istenfia. — Szilánkok. J. H. Rosny: Az örökség. Kárpáti: Aczéjellemelek (Regény). — Kritika. — Közgazdaság. Pénzügy. Szerkesztői üzenetek. Hirdetések. A tartalmas és erősen sovínizta irányú szemle szerkesztősége: Budapest, V. ker. Kálmán-utca 10. sz. alatt, kiadóhivatala pedig Budapest, VI. ker., Váci-körút 61. sz. alatt (Országos Központi Községi-nyomda Részvénnytársaság) van.

*** Az új vasúti forgalmi és jelzési szabályzat életbeléptetésének elhalasztása.** A hivatalos lap holnapi száma a kereskedelmi miniszter rendeletét fogja közölni, mely szerint az új vasúti forgalmi és jelzési szabályzat életbeléptetése az osztrák vasúti miniszterrel egyetértőleg 1906. január 1-jére halasztatik. Az életbeléptetés eredetileg 1905. január 1-jére volt tervbe véve, azonban az osztrák magánvasutak annak elhalasztását kérték, mert az időt rövidnek találták az új szabályzatok betanulására.

*** A Magyar Festőművészet Albuma.** A magyar könyvkiadványok terén feltűnést keltő díszművel fog a *Pesti Napló* olvasóinak karácsonyi ajándékul kedveskedni. Címe: *A Magyar Festőművészet Albuma*, és gyönyörű foglalattal lesz a magyar festőművészet remekinek, Kupeczkytól és Mányokitól kezdve a jelenkorig, mikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula és Zichy Mihály vezetésével, hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nem jelent még meg ehhez hasonló nagy koncepciójú díszmű. Ötven nagyszabású magyar festmény fogja e díszmunkát ékesíteni művészi reprodukciókban. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékul megkapja a *Pesti Napló* minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindaz az új előfizetője, a ki egész éven át, fél- vagy negyedévenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a *Pesti Napló*-ra. A *Pesti Napló* előfizetési ára: egy évre 28 kor. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrásy-út 27.

*** Felvidéki hálózatok a hetivásárokon.** A kereskedelmi miniszter egy konkrét esetről kifolyólag kimondta, hogy a felvidéki hálózatkereskedőknek, a kik hetivásárokat járnak, az 1887. évi XVIII. t.-cz. 2. §-ában biztosított kedvezménye csakis azokra az árúkra terjed ki, a melyekre nézve a hálózatnál is kiváltságot élveznek. E hálózat-kereskedőknek a hetivásárokon csak oly árúkkal való kirakodásra lehet igényük, a melyekre hálólati engedélyük is szól.

== BERGER KÁVÉHAZA. ==
LAPOK minden modern nyelven.

Minden családnak

saját jól felfogott érdekében csakis a

**Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé**

szabadna pótlékul használnia
a mindennapi kávéitalhoz.

Vasúti téli menetrend.

Érvényes 1904. évi október hó 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló ind.	Csak hűfő és pént.	9 05 de	1 08 du	—	7 45 e
Héthárs	„	9 40 „	1 51 „	—	8 31 „
Kisszeben	„	10 08 „	2 12 „	—	8 57 „
Eperjes megálló	„	10 34 „	2 36 „	—	9 27 „
Eperjes érk.	„	10 48 „	2 40 „	—	9 32 „
Eperjes ind.	Naponta	6 55 de	1 10 „	2 46 „	7 10 e
Abos érk.	„	7 23 „	1 12 „	3 12 „	7 48 „
Kassa érk.	„	7 45 „	1 15 „	3 37 „	8 25 „
Budapest érk.	„	1 30 du	8 50 e	9 55 e	6 35 r

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest ind.	7 40 r	7 50 r	2 35 du	8 45 e	9 40 e
Kassa ind.	12 52 du	4 25 du	8 26 e	5 50 r	8 05 de
Abos érk.	1 13 „	4 40 „	8 54 „	6 18 „	8 29 „
Eperjes érk.	1 38 „	5 18 „	9 37 „	6 54 „	9 28 „
Eperjes ind.	1 43 „	5 28 „	9 52 e	7 05 de	—
Eperjes megálló	1 47 „	5 33 „	9 58 „	7 10 „	—
Kisszeben érk.	2 13 „	6 04 e	10 39 „	7 43 „	—
Héthárs	2 29 „	6 26 „	11 05 „	8 05 „	—
Orló	3 10 „	7 10 „	—	8 50 „	—

Eperjes—Bártfa:

Eperjes ind.	7 20 de	2 48 du	5 35 du	—	—
Bártfa érk.	9 15 „	4 15 „	7 30 e	—	—

Bártfa—Eperjes:

Bártfa ind.	—	5 15 r	11 36 de	8 00 e	—
Eperjes érk.	—	6 45 „	1 30 du	9 42 „	—

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes megálló	ind.	hűfő, pént.	6 34 r	10 44 de	2 36 du	—	—
EPERJES érk.	—	naponta	6 38 r	10 48 „	2 40 „	—	—
EPERJES ind.	5 07 r	—	6 55 „	11 00 „	2 46 „	3 50 du	7 10 e
Abos érk.	5 44 „	—	7 23 de	11 28 „	3 12 „	4 27 „	7 48 „
Abos ind.	5 54 „	—	8 34 „	1 27 du	3 27 „	4 37 „	9 04 „

csak szerda s szombat, Iglióig

Szepesség felől érkezik a vonat:

Abos érk.	6 22 r	11 12 de	3 28 du	7 56 e	10 59 e
Abos ind.	6 26 „	11 32 „	4 51 „	9 00 „	11 07 „
Eperjes érk.	6 54 „	12 10 du	5 18 „	9 37 „	11 44 „
Eperjes megálló	7 10 „	—	5 33 „	9 58 „	—

csak vas. s csüt.

A teljes téli menetrend kapható **Kösch Árpád** papirkereskedésében, Eperjesen. *Ára 30 fillér.*

Felelős szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

NYILTTÉR.*

Alulírott, mint az Eperjes városában 1865 óta fennálló WIELAND ÉS FONTANA, majd később WIELAND ÉS SCHROEPPER cég alatt jól ismert és megkedvelt **czukrászda-üzletnek** 11 éven át vezetője és 23 éven át tulajdonosa, nevezett üzletet ezévi október elsejével **Scholze A. és Fia** cég részére adom által.

A midőn Eperjes városa általam szeretve tisztelt művelt közönségének és abban számos kedves barátomnak ezt tudomására hozom, el nem mulaszthatom hálás köszönettel és őszinte elismeréssel adózni a 34 éven át irántam és üzletem iránt tanúsított szives jóindulatáért és támogatásáért, s kérem e bizalmat és támogatást az új cég részére is. Felkes és odaadó buzgósággal azon leszek, hogy társas közéletünknek továbbra is munkás és hasznos tagja legyek.

Schroepfer Antal.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint a

Wieland és Schroepfer-féle

czukrászdát

f. évi október 1-jén átvettem és azt

SCHOLZE ALFRÉD

cégem alatt folytatni fogom.

Midőn a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem, maradok

teljes tisztelettel

Scholze Alfréd.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A Szinye-Lipóczy
Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen. húgydara és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangu gyógyviz és diaetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk ... 32 fillér

3/4 " " ... 40 "

1/1 " " ... 48 "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakban vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk ... 6 fillér

3/4 " " ... 7 "

1/1 " " ... 8 "

Csemegeszlőt

— legjobb fajokból vegyítve — 5 kilós postakosárral
3 koronáért bérmentve utánvét mellett küld
JÁNOSZKY GYULA, Nyiregyháza.

SZAMORODNI

Gróf Andrássy Gyula termése.

Egyedüli raktár:

MIKOLIK ISTVÁN

fűszer-, bor- és vaskereskedésben

Eperjes

Szentandrásy-ház, Fő-utca.

Kossuth Lajos-utca 40. sz. házban

egy 3 szobás

I. emeleti lakás

október 1-jétől **kiadó.**

Bővebbet

Suchy kávésnál,
Árok-utca 37.

BRÁZAY-féle SÓSBORSZESZ

A Brázay-féle sósborszesz kitünő szolgálatot tesz olyan embereknek, a kik sokat járnak; vadászoknak, turistáknak, szóval minden sportférfinak, mint izomedző-szer. Nyomban eloszlik a legnehezebb fáradtság is, ha erős testmozgás után bedörzsöljük magunkat tetőtől talpig sósborszeszszel.

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

Korszerűen s dűsan felszerelt

Legválasztékosabban beren

KÖNYVNYOMDÁJA | PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Árjegyzékek, számlák, cégkártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intézkedések, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégnomással. ...

Pénzintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Bármely hirlapra előfizetések közvetítése.

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítás, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és csinos kiállítása.

Különlegesség könyvnyomdai színnyomásban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók izléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, tánczrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítása. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntöde.

Költségvetések — készitendő nyomtatványokról — postafordultával.

Ne adjon semmit!

bármely magasztalásra

hanem mintagyűjteményünk megtekintése által győződjék meg önmaga, hogy Bécsben nem létezik második olyan üzlet, a hol a legutóbbi davatú szolid pamut-, selyem- és mosószövetek, valamint minden ruházati cikk oly bámulatos olcsó áron kapható, mint nálunk.

Egy ily módon kitöltött levelezőlap elegendő, hogy rendkívül gazdag tartalmú

mintagyűjteményünket azonnal ingyen és bérmentve megküldjük.

Herren Ludwig Zwieback & Bruder
Wien, VI/2,
Mariahilferstr. 111.

Senden Sie mir Ihre
Muster-Kollektion

Achtungsvoll
Emma Walter.

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, VI/2, Mariahilferstrasse nur 111.

Pompásan illusztrált divat-árjegyzék.

3687—1904. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Grega József végrehajthatónak kk. Foris András és társai végrehajtást szenvedők elleni 599 kor. tökéletesítés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében Lefkovits Armin és Wiel Lipót utóajánlata folytán az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. járásbíró) területén levő Nagyvitéz községben fekvő, a vagyvitézi 262. sz. tjkvben A. I. 1. 2. sorsz. alatt foglalt B. 4., 7. sorsz. alatt kk. Foris András, kk. Foris Apollónia, kk. Foris János és kk. Foris István nevében álló 8/6. hr., 23. öi. sz. a. háza és belsejére, valamint 546—2/a. hr. sz. Zaboradi nevű kertre az utóajánlatot tevő által felajánlott ígérethez képest 604 korona kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi október hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Nagyvitéz községében megrendezésre kerülő nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fog. — Árverezni szándékozók tartoznak 52 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 870. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál való előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Eperjesen, 1904. évi szeptember hó 16-ikán.

Kádas,
kir. törvényszéki bíró.

Az elismert legjobb és legkedveltebb női szépítő-szerek

Akácia- Crème 2 K
Poudre 1 K
Szappan 1 K
3 darab egy dobozban 2 K 80 f.

Főraktár: Krieger György „Korona“-gyógyszertár, Budapest, VIII., Kalvin-tér.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerű veszi — és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és
szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mór nál Eperjesen.

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószert puha-padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.
Keil-féle fehér «Glaser»-fénymáz 45 krajczár.
Keil-féle arany-fénymáz képeretekhez 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

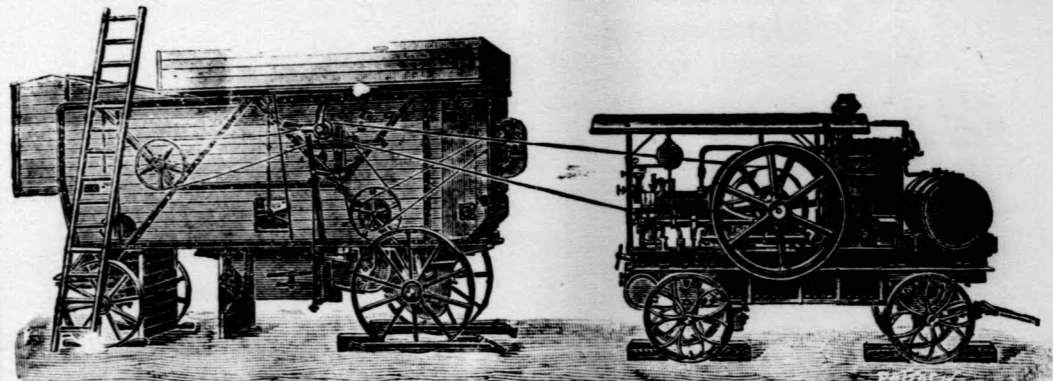
Mindenkor kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

„MAYER“-gépgyár

vas- és fémöntöde részvénytársaság, Szombathely.
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű
Gazdasági gépeket, kitérő szerkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 2-50 lóerőig.
Benzin-motoros cséplőkészletek.
Legolcsóbb üzem! Tűzvészély kizárva!

Malomépítéset: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

CHOCOLAT KOHLER
világhírű finom gyártmány
Egyedüli eljárásító nagyban Magyarországon:
BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST VIII. József körút 37-39

2544—1904. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A kissebeni kir. járásbíró, mint tkvi hatóság, a benyújtott kérelem következtében Ridilla Istvánné szül. Ilkovic Anna héthársi lakos végrehajtónak, **Czvik János** feketekúti lakos végrehajtást szenvedett elleni 293 kor. 80 fill. eddigi, 27 kor. 30 fill. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §-a alapján s a 146. és 156. §-ai értelmében a feketekúti

a) 1. sz. tkvben A. I. 1. sorsz. alatt foglalt Na Hircsü-dülöbeni erdő- és legelőből B. 77. a. Czvik János végrehajtást szenvedett nevére írott $\frac{1}{200}$ -ad részre a 32 kor.,

b) 107. sz. tkvben A. I. 2—7. sorsz. alatt foglalt szabad birtokból B. 14. alatt Czvik János nevére írott $\frac{1}{10}$ -ed részre a 124 korona,

c) 159. sz. tkvben A. I. 1—2. sorsz. a. foglalt 220. hr. sz. Szare Kosare-dülöbeni erdő és legelő s 397 b. hr. sz. Hajnik-dülöbeni erdőből B. 133. sorsz. a. Czvik János nevére írott $\frac{1}{300}$ -ad részre a 7 kor.,

d) 202. sz. tkvben A. I. 1. sorsz. alatt foglalt 398. hr. sz. Hajnik-dülöbeni erdőből B. 99. alatt Czvik János nevére írott $\frac{1}{240}$ -ed részre a 14 kor.,

e) 155. sz. tkvben A. + 1. sorsz. alatt foglalt 222. hr. sz. Pod Hircsü-dülöbeni erdő- és legelőből B. 101. alatt Czvik János nevére írt $\frac{1}{300}$ -ad részre a 12 kor.,

f) a 23. öi. sz. tkvben A. I. 1. sorsz. a. foglalt, B. 10. alatt $\frac{1}{100}$ -ad részben Czvik János végrehajtást szenvedett s B. 1—9. alatt $\frac{1}{200}$ -ad részben Czvik István, $\frac{1}{200}$ -ad részben Czvik András, $\frac{1}{200}$ -ad részben Czvik Mihály, kk. Czvik János és Czvik Miklós s $\frac{1}{200}$ -ad részben kk. Czvik Péter, Ilka és Anna nevére írott, azonban az 1881. LX. t.-cz. 156. §-ának d) pontja értelmében egészben elárverezendő 26 a. hr. 35. öi. sz. ház- és beltelekre a 320 kor.,

g) 139. sz. tkvben A. I. 1. sorsz. a. foglalt, s B. 83. alatt Czvik Péter végrehajtást szenvedett nevére $\frac{1}{100}$ -ed s Ridilla Danyko János és többi érdektársai nevére $\frac{1}{100}$ -ed részben írott s az 1881. LX. t.-cz. 156. §-ának a) pontja értelmében egészben elárverezendő 232. hr. sz. Szmeccsini-dülöbeni erdőterületre a 387 kor. — s végül

h) a 151. sz. tkvben A. + 1. sorsz. a. foglalt, B. 18. alatt $\frac{1}{200}$ -ad részben Czvik János végrehajtást szenvedett s $\frac{1}{200}$ -ad részben ifj. Mindek András és többi érdektársak nevére írott s az 1881. LX. t.-cz. 156. §-ának a) pontja értelmében egészben elárverezendő 221. hr. sz. Pod Hircsü-, Szare Kosare-dülöbeni erdő- és legelőre a 311 kor. ezenell megállapított kikiáltási árban azzal, hogy ezen árverés által

aa) a feketekúti 1. számú tkvben C. 7. alatt Berzeviczy Edmund és jogutódjai javára bekebelezett marhahatási szolgalm, továbbá

bb) a feketekúti 107. sz. tkvben C. 2. alatt a feketekúti 231. sz. tkvben C. 1. alatt özv. Czvik Péterné szül. Szopcsák Anna javára bekebelezett özevgyi haszonélvezeti jog,

cc) a feketekúti 139. sz. tkvben C. 12. alatt özv. Ridilla sz. Jarnicsik Anna, C. 19. alatt özv. Karoffa Péterné sz. Szeglya Mária, C. 20. alatt özv. Sproh sz. Szabol Mária, C. 24. alatt özv. ifj. Deryák Jánosné sz. Kopcsák Mária, C. 30—31. alatt Kopcsák Mikluscák Péter és neje sz. Mindek Mária, C. 33. alatt Paulik szül. Kopcsák Anna, C. 35—36. alatt Micsák János és neje szül. Ridilla Katalin, C. 38. alatt özv. Ridilla Mihályné szül. Kaplyavka Anna javára bekebelezett haszonélvezeti jog s C. 15. alatt id. Mika Péter javára bekebelezett életösszignani szolgalm, s

dd) a feketekúti 151. sz. tkvben C. 4—5. alatt Svitki József és neje szül. Lukacsik Mária, C. 13. alatt özv. Ridilla szül. Jarincsik Anna, C. 20. alatt özv. Sproh szül. Szabol Mária, C. 23. alatt özv. ifj. Deryák Jánosné szül. Kopcsák Mária, C. 24. alatt özv. Kopcsák Jánosné sz. Smindák Mária, C. 35. alatt özv. Ridilla Mihályné szül. Kaplyavka Anna javára bekebelezett haszonélvezeti jog és C. 16. alatt id. Mika Péter javára bekebelezett életösszignani eltartási szolgalm ezen árverés által nem érintik, s azt, valamint a megállapított feltételeket ezenell közírárrá teszi.

A nyilvános árverés Feketekút község házában 1904. évi október hó 4-ik napján délelőtti 11 órakor fog megtartani a következő, úgy a tkvi hivatalban, mint Feketekút község házában kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett:

1. Kialtási s becser a fenti kített ár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserának 10% -át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezeihez lefizetni.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Kisseben, 1904. július 5-ikén.
Kochina Emil,
kir. aljársbíró.

Kérjünk csak
Globus-
tisztító kivonatot
az alábbi ábra szerint:

mivel sok értéktelen
utánzat
ajánlatik.
Fritz Schulz jun.
Aktiengesellschaft, Leipzig u. Eger.

Pályázat

könyvelői állásra 1800 kor.
pénztárnoki állásra 1600 kor.

fix-fizetéssel — esetleg külön évi remunerációval — 1904. november 1-sei belépésre.

Megkivántatik a kereskedelmi elméleti és gyakorlati képzettség, valamint a magyar, német és tót nyelvek birása.

Ajánlatok

a Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezete igazgatóságához
Eperjesen.

Építkezési telkekre

••••• alkalmas, •••••

a Szebeni-út mentében, közvetlen a város közelében, jó fekvésű, idősb Meliórisz Kálmán tulajdonát képező **szántó föld**

eladó.

Bővebb felvilágosítás a tulajdonosnál: Fő-
utca 121. számú házban nyerhető.

Amerika.
Abfahrt von Havre jeden Samstag.
Fahrkarten durch die
Französische Linie.
Gute und schnelle Beförderung. Ausgezeichnete Verpflegung, inclusive Wein und Liqueur. Amerikanische Eisenbahnfahrkarten nach jeder Station zu Originalpreisen. Nähere Auskunft gratis und franco durch die
Französische Linie
Wien, IV., Weyringerg. 8.

Árok-utca 37. számú házban
egy 3 szobás

I. emeleti lakás

október 1-jétől kiadó.

Ügynökök
felvételnek igen kedvező feltételek mellett
Erzsébet-szanatórium-sorsjegyek
részletfizetés melletti előírására.
• FUCHS H. váltóháza •
BUDAPEST, IV., Kecskeméti-u. 1.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen erről füzetet; ingyen és bérmentve kapható a szab. „Haltju“-gyógyszertár által Majna-Frankfurt.

A PESTI NAPLÓ új karácsonyi ajándéka
A Magyar
Festőművészet Albuma.
Páratlan díszű, külső kiállításában és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, a melyet a *Pesti Napló* az 1904. év karácsonyára szánt meglepetésül olvasóinak Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a *Pesti Napló*, új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló díszművel, melynek címe ez lesz:
A Magyar Festőművészet Albuma.
A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalatja lesz ez a páratlanul álló díszmunka, a mely a magyar festés remekét fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, *Kupeczky-től* és *Mányoky-tól* kezdve egész a jelenkorig, a mikor *Munkácsy Mihály*, *Szekely Bertalan*, *Lotr Károly*, *Benczur Gyula*, *Madarász Viktor* és *Zichy Mihály* vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, a mely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutatja be. Ötven nagyszabású festményt szemlélünk ki, a melyet mesteri kivitelű
ötven műlapon
mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű **sok színyomású kép** lesz, olyan, mint a melyek a *Vörösmarty-Albumot* eseménynyé
A *Pesti Napló* előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér.
Szerkesztősége és kiadóhivatala:
Budapest, VI., Andrassy-út 27. szám alatt van.

Schicht-szappan
„szarvas“ vagy „kulcs“
jeggyel
legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.
Mindenütt kapható!
!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!